

Bakanlık Adı	:	Maliye Bakanlığı
Tebliğ Adı	:	Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
Tebliğ No	:	Sıra No: 337
R. Gazete Tarihi	:	13/8/2004
R. Gazete Sayısı	:	25552

Maliye Bakanlığından:

Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 337)

5228 sayılı Kanun¹ ile 213 sayılı Vergi Usul Kanununun bazı maddelerinde düzenlemeler, bir kısım maddelerinde ibare değişiklikleri yapılmış, bazı maddeleri de yürürlükten kaldırılmıştır. Yapılan bu düzenlemelerle ilgili olarak aşağıdaki açıklamaların yapılması gerekli görülmüştür.

1. Özel Finans Kurumları

5228 sayılı Kanunun 59 uncu maddesiyle 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 204 üncü maddesinin birinci fıkrasında ibare değişikliği yapılmış ve 5228 sayılı Kanunun yayımı tarihi itibarıyla özel finans kurumları, vergi kanunları uygulamasında özel belirleme yapılmadığı sürece, banka olarak addolunmuştur.

2. Amortismanlar

2.1. Azalan Bakiyeler Usulüyle Amortisman

5024 sayılı Kanunla² Vergi Usul Kanununun 315 inci maddesinde, normal amortisman usulünde amortisman tabi iktisadi kıymetlerin faydalı ömürlerinin dikkate alınarak amortisman ayrılacağı, mükerrer 315 inci maddesinde de azalan bakiyeler usulünde amortisman oranının normal amortisman oranının iki katı olduğu yönünde değişiklik yapılmıştır.

5228 sayılı Kanunun 59 uncu maddesiyle yapılan bu ibare değişikliği ile azalan bakiyeler usulüyle amortisman ayırmada üst sınır getirilmiş ve azalan bakiyeler usulüyle amortisman ayrılırken her halükarda amortisman oranının % 50'yi geçemeyeceği belirtilmiştir.

2.2. Ödeme Kaydedici Cihazlarda Amortisman

5228 sayılı Kanunun 13 üncü maddesi ile 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanunun³ 7 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasında yer alan hüküm, "1. Mükellefler kullanmak üzere satın aldıkları ödeme kaydedici cihazlar için %100'e kadar amortisman oranı seçebilirler." şeklinde değiştirilmiştir.

Söz konusu değişiklikle, kanuni bir yükümlülük olan ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyetinin getireceği maddi külfeti azaltmaya yönelik olarak mükelleflere, kullanmak

¹ 31/7/2004 tarih ve 25539 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

² 30/12/2003 tarih ve 25332 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

³ 15/12/1984 tarih ve 18606 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

üzere aldıkları ödeme kaydedici cihazlar için %100'e kadar amortisman oranı seçebilme imkanı tanınmıştır.

Kullanmak üzere ödeme kaydedici cihaz alan mükellefler, cihazlarının Vergi Usul Kanununun değerlendirme hükümlerine göre tespit edilen değerinin %100'ünü cihazın aktife girdiği hesap döneminde amortisman olarak ayırabilecekler ancak, 3100 sayılı Kanunun anılan fıkrasının 5228 sayılı Kanunla değişmeden önceki hükmüne göre işlem yapamayacaklar yani fatura bedelinin % 40'ını vergiye tabi kazançtan indiremeyeceklerdir.

3. Enflasyon Düzeltmesi

3.1. 5228 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi ile Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasının (2) numaralı bendinin (g) alt bendinde yer alan reel olmayan finansman maliyeti tanımındaki "düzeltme tarihindeki" ibaresi "borcun alındığı tarihteki" olarak değiştirilmiştir. Dolayısıyla yabancı para üzerinden yapılan borçlanmalarda reel olmayan finansman maliyeti hesaplanırken TEFE artış oranının uygulanacağı borç tutarı, yabancı para üzerinden alınan borcun alındığı tarihteki Türk Lirası karşılığı olacaktır.

Örnek

Bilanço esasına göre defter tutan ve hesap dönemi takvim yılı olan (A) işletmesi, 5 Mart 2002 tarihinde 50.000 Amerikan Doları banka kredisi kullanarak işletme faaliyetlerinde kullanmak üzere yurt dışından bir makine ithal etmiştir. 20 Kasım 2002 tarihinde söz konusu kredi (5.000 Amerikan Doları tutarında faiz ile birlikte) kapatılmıştır. Ödenen faiz 163 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği⁴ uyarınca söz konusu makinenin maliyet bedeline ilave edilmiştir⁵.

Yeniden değerlemeye ve %20 oranında normal amortismanına tabi tutulan söz konusu makinenin 31/12/2003 tarihli dönem sonu bilançosunda görünen değeri aşağıda hesaplandığı üzere 111.749.472.450 TL. olacaktır.

	Yeniden Değerleme Oranı (%)	Yeniden Değerlenmiş Makine Maliyeti	Cari Yıl Amortisman Gideri	Birikmiş Amortisman
2002	0,0	86.964.570.000	17.392.914.000	17.392.914.000
2003	28,5	111.749.472.450	22.349.894.490	44.699.788.980

Söz konusu makinenin düzeltmeye esas tutarı da 86.964.570.000 TL. olacak, ancak makinenin maliyet bedeli içerisinde yer alan reel olmayan finansman maliyeti düşüldükten sonra kalan kısım düzeltmeye tabi tutulacaktır.

⁴ 27/1/1985 tarih ve 18648 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

⁵ 5/3/2002 tarihi itibarıyla Amerikan Doları döviz alış kuru 1.375.439 TL. ve alınan kredinin Türk Lirası karşılığı 68.771.950.000 TL'dir. 20/11/2002 tarihi itibarıyla Amerikan Doları döviz alış kuru 1.581.174 TL. ve kapatılan kredinin (ödenen faiz dahil) Türk Lirası karşılığı 86.964.570.000 TL'dir. Maliyet bedeline ilave edilen kısım = 86.964.570.000 - 68.771.950.000 = 18.192.620.000 TL'dir.